

VOF CARU Rogierlaan 9 B4 8400 OOSTENDE

VORMINGEN FORMATIONS CONSULTANCY

rudiclaeys@telenet.be

CARU OVERHEIDSOPDRACHTEN 2019

NIEUWSBRIEF DECEMBER 2019

- 1. AANPASSING EUROPESE DREMPELS IN ALLE SECTOREN NU OOK IN BELGISCHE REGELGEVING OPGENOMEN**
- 2. OOK DE DREMPEL VOOR BELGISCHE BEKENDMAKING AANGEPAST**
- 3. NIET GEWIJZIGDE DREMPELS**
- 4. OVERZICHT VAN ALLE DREMPELS EXCLUSIEF BTW BIJ OVERHEIDSOPDRACHTEN**
- 5. RAPPEL VERPLICHTE E-TENDERING**
- 6. PRIJSVERANTWOORDING: DE RvS HERNEEMT DE PRINCIPES**
- 7. DOCUMENTATIE MASTERCLASS BESCHIKBAAR**

PROF RUDI CLAEYS

1. AANPASSING EUROPESE DREMPELS IN ALLE SECTOREN NU OOK IN BELGISCHE REGELGEVING OPGENOMEN

Ministerieel besluit 20 DECEMBER 2019 tot wijziging van de Europese bekendmakingsdrempels in meerdere koninklijke besluiten tot uitvoering van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, de wet van 17 juni 2016 betreffende de concessieovereenkomsten en de wet van 13 augustus 2011 inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied (BS 24/12/2019)

De Eerste Minister,

Gelet op de wet van 13 augustus 2011 inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, artikel 46, § 2 ;

Gelet op de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, de artikelen 19, tweede lid en 94, tweede lid;

Gelet op de wet van 17 juni 2016 betreffende de concessieovereenkomsten, artikel 3, § 1, tweede en derde lid ;

Gelet op het koninklijk besluit plaatsing overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied van 23 januari 2012, artikel 33, tweede lid ;

Gelet op het koninklijk besluit plaatsing overheidsopdrachten in de klassieke sectoren van 18 april 2017, artikel 11, tweede lid ;

Gelet op het koninklijk besluit plaatsing overheidsopdrachten in de speciale sectoren van 18 juni 2017, artikel 11, tweede lid;

Gelet op het koninklijk besluit betreffende de plaatsing en de algemene uitvoeringsregels van de concessieovereenkomsten van 25 juni 2017, artikel 4, tweede lid ;

Gelet op het advies van de Commissie voor de overheidsopdrachten, gegeven op 18 november 2019 ;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 29 november 2019;

Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd als volgt :

Overwegende dat de gedelegeerde Verordeningen (EU) n° 2019/1827, 2019/1828, 2019/1829 en 2019/1830 van de Commissie van 30 oktober 2019, wat de toepassingsdrempels inzake de procedures voor het plaatsen van opdrachten en concessies betreft, nieuwe drempels bepalen;

Overwegende dat het noodzakelijk is om de aanbesteders zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van de nieuwe bedragen, van toepassing op de overheidsopdrachten geplaatst vanaf 1 januari 2020;

Gelet op advies 66.786/1 van de Raad van State, gegeven op 12 december 2019, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State,

gecoördineerd op 12 januari 1973;

Besluit :

HOOFDSTUK 1 - Wijziging van de Europese bekendmakingsdrempels in het koninklijk besluit van 23 januari 2012

Artikel 1. In artikel 33, eerste lid, van het koninklijk besluit plaatsing overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied van 23 januari 2012, worden de bedragen 5.548.000 euro en 443.000 euro vervangen door de respectieve bedragen 5.350.000 euro en 428.000 euro.

HOOFDSTUK 2 - Wijziging van de Europese bekendmakingsdrempels in het koninklijk besluit van 18 april 2017

Art. 2. In artikel 11, eerste lid, van het koninklijk besluit plaatsing overheidsopdrachten in **de klassieke sectoren** van 18 april 2017 worden de bedragen **5.548.000 euro, 144.000 euro en 221.000 euro vervangen door de respectieve bedragen 5.350.000 euro, 139.000 euro en 214.000 euro.**

HOOFDSTUK 3 - Wijziging van de Europese bekendmakingsdrempels in het koninklijk besluit van 18 juni 2017

Art. 3. In artikel 11, eerste lid, van het koninklijk besluit plaatsing overheidsopdrachten **in de speciale sectoren** van 18 juni 2017 worden de bedragen **5.548.000 euro en 443.000 euro vervangen door de respectieve bedragen 5.350.000 euro en 428.000 euro.**

HOOFDSTUK 4 - Wijziging van bepaalde drempels in het koninklijk besluit van 25 juni 2017

Art. 4. In artikel 4, eerste lid, van het koninklijk besluit van 25 juni 2017 betreffende de plaatsing en de algemene uitvoeringsregels van de **concessieovereenkomsten** wordt het **bedrag 5.548.000 euro vervangen door het bedrag 5.350.000 euro.**

HOOFDSTUK 5 - Inwerkingtreding

Art. 5. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2020, voor de opdrachten en de concessies die vanaf die datum worden bekendgemaakt of hadden moeten worden bekendgemaakt, alsook voor de opdrachten en de concessies waarvoor, bij ontstentenis van een verplichting tot voorafgaande bekendmaking, vanaf die datum wordt uitgenodigd tot het indienen van een offerte. Voor een opdracht of een concessie waarvan de geraamde waarde gelijk is aan of hoger is dan de drempels voor de Europese bekendmaking, moet rekening worden gehouden, wat de datum van bekendmaking betreft, met de datum van bekendmaking in het Bulletin der Aanbestedingen.

Brussel, 20 december 2019.

2. OOK DE DREMPEL VOOR BELGISCHE BEKENDMAKING AANGEPAST

Koninklijk besluit 20 DECEMBER 2019 tot aanpassing van twee drempels in de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies (BS 27/12/2019)

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies, artikel 29, § 2, vervangen bij de wet van 16 februari 2017

Gelet op het advies van de Commissie voor de overheidsopdrachten, gegeven op 18 november 2019;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 29 november 2019;

Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd als volgt :

Overwegende dat de gedelegeerde Verordeningen (EU) n° 2019/1827, 2019/1828, 2019/1829 en 2019/1830 van de Commissie van 30 oktober 2019, wat de toepassingsdrempels inzake de procedures voor het plaatsen van opdrachten en concessies betreft, nieuwe drempels bepalen, waarbij ook de huidige drempels van 144.000 euro voor de overheidsopdrachten in de klassieke sectoren en 443.000 voor de overheidsopdrachten in de speciale sectoren, naar beneden worden herzien ;

Overwegende dat de huidige drempel van 144.000 euro eveneens aangewend wordt in artikel 90, eerste lid, 1°, van het koninklijk besluit van 18 april 2017 plaatsing overheidsopdrachten in de klassieke sectoren, als drempel waaronder gebruik mag worden gemaakt van de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking, waardoor de overeenkomstige drempel overgenomen in artikel 29, § 1, eerste lid, van de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies, eveneens moet aangepast worden;

Overwegende dat de huidige drempel van 443.000 euro eveneens aangewend wordt in artikel 88, 1°, van het koninklijk besluit van 18 juni 2017 plaatsing overheidsopdrachten in de speciale sectoren, als drempel waaronder gebruik mag worden gemaakt van de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande oproep tot mededinging, waardoor de overeenkomstige drempel overgenomen in artikel 29, § 1, eerste lid, van de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en

concessies, eveneens moet aangepast worden;

Overwegende dat het noodzakelijk is om de aanbesteders zo spoedig mogelijk in kennis te stellen van de nieuwe bedragen, van toepassing op de overheidsopdrachten geplaatst vanaf 1 januari 2020;

Gelet op advies 66.785/1 van de Raad van State, gegeven op 13 december 2019, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Op de voordracht van de Eerste Minister,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. In artikel 29, § 1, eerste lid, van de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies, vervangen bij de wet van 16 februari 2017 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 15 april 2018, wordt het bedrag "**144.000 euro**" **vervangen door het bedrag "139.000 euro"** en wordt het **bedrag "443.000 euro" vervangen door het bedrag "428.000 euro"**.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2020, voor de opdrachten en de concessies die vanaf die datum worden bekendgemaakt of hadden moeten worden bekendgemaakt, alsook voor de opdrachten en de concessies waarvoor, bij ontstentenis van een verplichting tot voorafgaande bekendmaking, vanaf die datum wordt uitgenodigd tot het indienen van een offerte. Voor een opdracht of een concessie waarvan de geraamde waarde gelijk is aan of hoger is dan de drempels voor de Europese bekendmaking, moet rekening worden gehouden, wat de datum van bekendmaking betreft, met de datum van bekendmaking in het Bulletin der Aanbestedingen.

Art. 3. De Eerste Minister is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 20 december 2019.

3. NIET GEWIJZIGDE DREMPELS

Tot slot worden bepaalde drempels die vastgesteld zijn door de wetgeving inzake overheidsopdrachten om de regels te bepalen waaraan overheidsopdrachten moeten voldoen, niet gewijzigd. Zo blijven voor de klassieke sectoren de volgende drempels behouden:

- **de drempel van 750.000** euro excl. btw, vastgelegd in artikel 41, § 1, 2° van de wet van 17 juni 2016, waaronder overheidsopdrachten voor werken geplaatst mogen worden via een vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking;
- de drempel van 750.000 euro excl. btw, vastgelegd in artikel 89, §1, 2° van de wet van 17 juni 2016, dat bepaalt dat voor overheidsopdrachten m.b.t. sociale diensten, of andere specifieke diensten opgesomd in bijlage III bij deze wet, een beroep mag worden gedaan op de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking;
- **de drempel van 30.000** euro excl. btw, vastgelegd in artikel 92 van de wet van 17 juni 2016, die geldt voor overheidsopdrachten van beperkte waarde.

4. OVERZICHT VAN ALLE DREMPELS EXCLUSIEF BTW BIJ OVERHEIDSOPDRACHTEN

Europese drempels

Overheidsopdrachten (Klassieke sectoren)

- Opdrachten voor werken: 5.350.000 euro (i.p.v. 5.548.000 euro)
- Opdrachten voor leveringen en diensten (voor decentrale overheid): 214.000 euro (i.p.v. 221.000 euro)
- Opdrachten voor leveringen en diensten (voor centrale overheid): 139.000 euro (i.p.v. 144.000 euro)
- Opdrachten voor diensten die betrekking hebben op sociale en andere specifieke diensten: 750.000 euro (is onveranderd gebleven)

Overheidsopdrachten (Speciale sectoren)

- Opdrachten voor werken: 5.350.000 euro (i.p.v. 5.548.000 euro)
- Opdrachten voor leveringen en diensten: 428.000 euro (i.p.v. 443.000 euro)
- Opdrachten voor diensten die betrekking hebben op sociale en andere specifieke diensten: 1.000.000 euro (is onveranderd gebleven)

Overheidsopdrachten (Defensie en veiligheid)

- Opdrachten voor werken: 5.350.000 euro (i.p.v. 5.548.000 euro)
- Opdrachten voor leveringen en diensten: 428.000 euro (i.p.v. 443.000 euro)

Concessies

- Concessies voor (openbare) werken: 5.350.000 euro (i.p.v. 5.548.000 euro)
- Concessies voor diensten: 5.350.000 euro (i.p.v. 5.548.000 euro)

Belgische drempels klassieke sectoren

Aanvaarde factuur 30.000€

Onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking: 139.000 €

Belgische publicatie: 139.000€

5. RAPPEL VERPLICHTE E-TENDERING

Vanaf 1 januari 2020 moet de communicatie en de informatie-uitwisseling tussen de aanbesteder en de ondernemers, met inbegrip van de elektronische indiening en ontvangst van de offertes, in alle fasen van de plaatsingsprocedure plaatsvinden met behulp van elektronische communicatiemiddelen.

Uitzonderingen zijn echter voorzien in artikel 14 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten. Met name is een uitzondering voorzien voor de overheidsopdrachten die worden geplaatst door middel van **onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking of oproep tot mededinging waarvan de geraamde waarde lager is dan de drempel voor de Europese bekendmaking.**

En uiteraard de overheidsopdrachten van beperkte waarde via aanvaarde factuur.

6. PRIJSVERANTWOORDING: DE RvS HERNEEMT DE PRINCIPES

ARREST RvS nr. 246.066 van 12 november 2019

Ruime interpretatievrijheid voor de aanbesteder

De aanbestedende overheid beschikt over een aanzienlijke beslissingsruimte om de in het kader van een onderzoek naar abnormale prijzen gegeven verantwoording al dan niet te aanvaarden. Het komt niet aan de Raad van State toe om een eigen beoordeling in de plaats van deze van het bestuur te stellen, doch enkel om desgevraagd na te gaan of de betrokken motieven in rechte ter verantwoording van de bestreden beslissing in aanmerking mogen worden genomen, wat onder meer vereist dat ze naar behoren zijn bewezen, en dat daarbij de appreciatie van het bestuur de perken van een zorgvuldige beoordeling niet te buiten is gegaan.

Mits formele verantwoording welke controle mogelijk maakt

De betrokken motieven dienen ook te worden veruitwendigd teneinde een controle mogelijk te maken. Indien de aanbestedende overheid een facultatief prijsonderzoek heeft gevoerd en een prijsverantwoording heeft gevraagd, dient zij hierover inhoudelijk standpunt in te nemen alvorens de beslissing te nemen om de gekozen inschrijver de opdracht te gunnen. Op grond van de formelemotiveringsverplichting moet worden aangenomen dat in de gunningsbeslissing afdoende redenen worden opgegeven waarom een gekozen offerte na prijsonderzoek regelmatig wordt bevonden.

Loutere beweringen van op het eerste zicht in orde zijn en correcte berekening volstaan niet als objectieve verantwoording

Op het eerste gezicht lijken de motieven opgenomen in de bestreden beslissing en het gunningsverslag niet van aard om de schijn van abnormaliteit die over de betrokken prijzen hangt, weg te nemen.

Het feit immers dat de betrokken inschrijver zijn prijzen handhaaft en er zelf van overtuigd is een correcte offerte te hebben opgemaakt, lijkt als dusdanig geen enkele concrete en objectieve verantwoording te bieden.

Dat de prijsverantwoording “op het eerste zicht” geen fout bevat, lijkt evenmin dergelijke prijsverantwoording in te houden.

De prijsverantwoording dient immers te kunnen worden betrokken op objectieve verklarende factoren, zoals bijvoorbeeld degene die worden opgesomd in artikel 36, § 2,

van het koninklijk besluit plaatsing 2017 en daarvan blijkt geen sprake in het beslissingsproces.

Ten overvloede valt nog op dat de ontwerpers bij hun besluit in het gunningsverslag geen standpunt innemen aangaande het al dan niet aanvaardbaar karakter van de verstrekte prijsverantwoording. Geadviseerd wordt immers om de opdracht te gunnen aan de nv COS “[i]ndien de aanbestedende overheid de prijsverantwoording van COS nv aanvaardbaar vindt”. Desondanks worden in de bestreden gunningsbeslissing zelf louter de vaststellingen aangaande de prijsverantwoording in het gunningsverslag hernomen zonder enig nadere motivering.

Conclusie lijkt dan ook te mogen zijn dat de motieven opgenomen in de bestreden beslissing en het gunningsverslag niet van aard zijn om de schijn van abnormaliteit die over de betrokken prijzen hangt, weg te nemen.

Tevens lijkt aangetoond dat de opgegeven prijsverantwoording in de gegeven omstandigheden door de verwerende partij niet mocht worden beschouwd als een afdoende, concreet onderbouwde prijsverantwoording.

Wat is dan wel een correcte objectieve rechtvaardigingsgrond: RvS ARREST nr. 246.090 van 14 november 2019

De verantwoording houdt met name verband met :

1° de doelmatigheid van het bouwproces, van het productieproces van de producten of van de dienstverlening;

2° de gekozen technische oplossingen of de uitzonderlijk gunstige omstandigheden waarvan de inschrijver kan profiteren bij de uitvoering van de werken, de levering van de producten of het verlenen van de diensten;

3° de originaliteit van de door de inschrijver aangeboden werken, producten of diensten;

4° de eventuele ontvangst van rechtmatig toegekende overheidssteun door de inschrijver.

...

Gelet op voornoemde overwegingen lijkt enige bijkomende motivering dan degene opgenomen in het gunningsverslag, waaruit volgt dat de offerte van de gekozen inschrijver als regelmatig wordt beschouwd, niet vereist.

Het aftoetsen aan concrete objectieve elementen van de opdracht is een noodzaak: RvS ARRESTnr. 246.201 van 28 november 2019

De verzoekende partij toont niet aan waarom de verwerende partij met haar oordeel dat het eerste verantwoordingselement, dit inzake ervaring en expertise, zoals aangebracht in de prijsverantwoording, te algemeen is, en ook geldt voor de andere inschrijvers, en dus onvoldoende is als concrete verklaring voor de abnormaal lage totaalprijs van de verzoekende partij, buiten de perken van de zorgvuldigheid zou zijn getreden

Wat het tweede verantwoordingselement betreft, inzake de uitrusting en organisatie van de inschrijver, waarop de verzoekende partij haar kritiek toespitst, toont zij evenmin aan dat de verwerende partij dit element niet mocht beschouwen als onvoldoende geconcretiseerd en gekwantificeerd in de prijsverantwoording van de verzoekende partij. Inderdaad heeft de verzoekende partij daarin geheel onbesproken gelaten wat de specifieke en concrete impact op haar prijszetting voor de huidige opdracht is van de door haar ingeroepen voordelen inzake uitrusting en organisatie. De verzoekende partij schuift geen enkel op de huidige opdracht toegespitst of becijferd element naar voren in de verantwoording van haar totaalprijs en beperkt zich in essentie tot de loutere bevestiging van haar naar eigen zeggen “scherpe prijsvorming”

7. DOCUMENTATIE MASTERCLASS 2019 BESCHIKBAAR

Na de succesvolle masterclass 2019 in Hasselt en Gent hebben we besloten de documentatie welke aan de deelnemers werd ter beschikking gesteld ook voor iedereen open te stellen.

U kan deze bestellen door overschrijving van het kosten bedrag van 30 € verzending inbegrepen op rekening CARU vof **BE44 7380 3981 1145**
Met vermelding van de adresgegevens voor de verzending (en gebeurlijk mailadres)
Onmiddellijk na ontvangst van uw storting wordt het handboek aan het door U opgegeven adres verzonden en worden de bestekclausules in Word document naar het opgegeven mailadres verstuurd.

Het handboek behandelt op 133 blz. de vier besproken sessies:

Sessie 1 Motivatie van uitzonderingsprocedures en langere duurtijd

Sessie 2 Selectiecriteria en Gunningcriteria

Sessie 3 Afdwingbare planning en preventief ingrijpen

Sessie 4 Nieuw: wijzigingen tijdens de uitvoering

De **bestekclausules in Word Format** geven in 50 blz. voorstellen tot formulering van de administratieve en reglementaire bepalingen.